

Namn; _____

Klass; _____

Detta behöver du kunna när du ska orientera!

Orientering är en sport där du finner din väg mellan kontrollpunkter markerade på en karta. Kartan är specialritad för att användas vid orientering. Kartan är en förminskad och förenklad bild av verkligheten sedd ovanifrån.

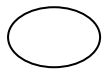
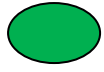

Skalan

Graden av förminskning framgår av skalan som finns angiven på alla kartor. T ex 1: 10000 betyder att kartan är förminskad 10000 gånger. 1cm på kartan är 10000cm i verkligheten eller 100m.

Kartan

För att lättare kunna tyda kartan används olika färger och symboler för att beskriva vad som avbildas.

Kartans färger

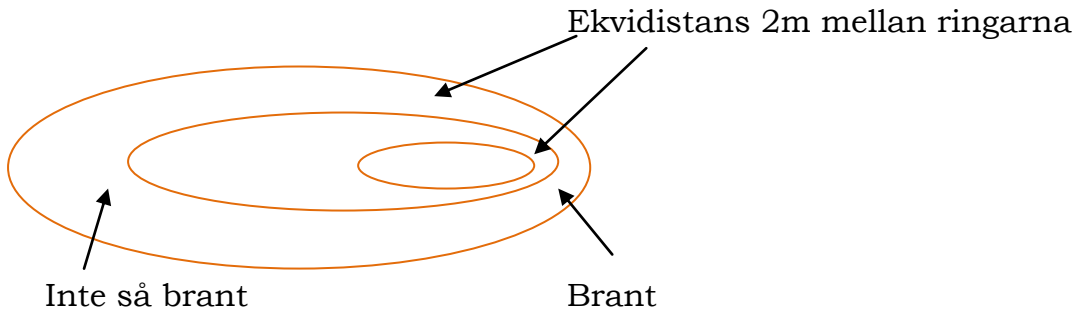
- skog
- växtlighet och tät svårlöpt skog, ju mörkare desto tätare är skogen
- öppen mark (gräsmatta, åker, äng, hyggen)
- nivåskillnader (höjder, kullar och gropar). Asfalt och grusytor.
- vatten (sjö, dike, sankmarker mm)
- saker som människan tillverkat (hus, stängsel, kraftledning, vägar, stigar mm), stenar och branter.
- tomtmarker

Kartecken

TECKENFÖRKLARING	
	motorväg / större väg
	smal väg / körväg
	stig, stor / liten
	rågång / drivningsväg
	järnväg / elljusspår
	kraftledning, linbana
	kraftledning, stor
	tunnel, undergång
	stenmur / raserad stenmur
	högt stängsel med genomgång
	stängsel / raserat stängsel
	byggnader / röse, grännssten
	grav / ruin / liten ruin
	skjutbana
	högt torn / litet torn
	brant, passerbar / opasserbar
	litet stenbrott, gruvhål / grotta
	sten / stor sten
	grupp av stenar
	blockterräng / stenig mark
	begränsningslinje, exakt / tydlig
	höjdkurvor
	hjälpkurva med lutningsstreck
	grustag, skärning
	grävd grop, stor / liten
	naturlig grop, stor / flack / liten
	flack höjd / punkthöjd
	jordvall, tydlig / liten
	fåra, tydlig / liten
	sjö / göl
	sankmark, opasserbar / öppen
	sankmark, bevuxen / diffus
	dike, bäck med spång
	dåligt dike / surdrag
	brunn / källa / vattenhål
	asfalt och grusytor
	odlad mark
	öppen / halvöppen lättlöpt mark
	öppen mark med grov botten
	halvöppen mark med grov botten
	löphindrande skog
	svårlöpt skog
	mycket svårlöpt vegetation
	fördröjande pga markvegetation
	tomtmark, förbjudet område
	småkuperad terräng
	ständigt förbjudet område
	öppet sandområde
	fruktodling
lokala tecken:	
	kolbotten
	särpräglat träd
	jordkällare
	vägbom

Höjdkurvor

Höjder markeras med bruna ringar på kartan, ju fler ringar höjden har, desto högre är den. Ringarna visar hur mycket det går uppåt i verkligheten, ligger ringarna tätt så är höjden brant. Är det långt mellan ringarna så är höjden flack.

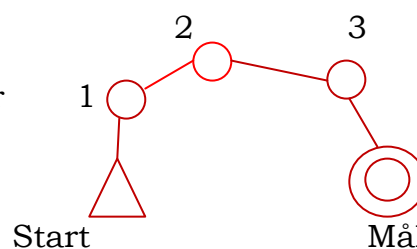

Ekvidistans

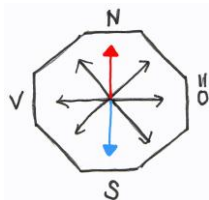
När man pratar om höjder talar man om ekvidistans (finns angivet på kartan), det är höjdskillnaden mellan två kurvor. Står det t ex ekvidistans 2m innebär det att det går 2 meter uppåt mellan ringarna.

Orienteringsbanan

1-3 = Kontroller

Att passa kartan

Det första du ska göra när du ska börja läsa kartan är att passa den med verkligheten d.v.s. vrida den åt rätthåll. Norr är alltid överst på kartan, söder nedåt, väster åt vänster och öster åt höger. Först då kan du använda den. Kartan ska stämma överens med terrängen, ställ dig följande frågor; Vad finns framför mig? Vad finns till höger om mig? Vad finns till vänster om mig? När du förflyttar dig och ändrar riktning byter du grepp på kartan, du förflyttar dig runt kartan men kartan ska alltid ligga kvar mot norr. Här kan **kompassen** vara till hjälp. Kompassen röda nål pekar alltid mot norr.

Tumgreppet

När du förflyttar dig i terrängen, se till att du vet vad du är på kartan genom att hålla tummen på kartan där du befinner dig.

Kontrollbeskrivning Ta hjälp av kontrollbeskrivningarna som finns på kartan, de hjälper dig att snabbare hitta kontrollen t ex 1. Stenen 2. Höjden, södra sidan.

Ledstång

Föremål som är lätta att följa t ex vägar, bäckar...